Ədalət. -2022.- 30 iyul.- S. 6.

Sevgi və həsrətin mayası...

Bu, sənlə mənim inancım və güvəncimdi

Həyatda iki məqam var ki, onlar ADAQMı özünün də xəbəri olmadan yaxalayır. Bu məqamlar müxtəlif adlarda, müxtəlif donlarda ola bilər. Amma mahiyyət birdir. Sevgi və kədər insanı gözləmədiyi yerdə yaxalayır həmişə, axtarmadığı yerdə qarşısına çıxır... Bunlar Allahın insan üçün yaratdığı, dünyaya gətirdiyi elə hissdir ki, o südlə gəlib, sümüklə çıxır. Heç bir sevgi, heç bir kədər izsiz ötüşmür. Hətta sevginin də, kədərin də yeri "sağalsa" da, müalicə olunsa da, amma o qaysaqlanmış yara olur. Qəfil bir toxunuş o yaranı sanki yuxudan oyadır. Bax, bu mənada ruhu sözlə yoğrulan, mayası ilhamla, sevgiylə olan şairlərin Allahla təmasda ən çox etdikləri söhbət, ən çox istədikləri, ən çox ifadə etdikləri sevgi, həsrət - yəni kədərdi. Bu mənada yazını yazmamışdan öncə başbaşa qaldığım bir şeirdə mən düşüncələrimin bir daha təsdiqini gördüm, duydum, yaşadım...

Elə şairlər, elə söz adamları var ki, onlar istəklərini dərə-təpə aşaraq, çəmən, orman gəzərək pıçıldayır. Amma:

Qarşıma çıxmısan bir xəyal kimi
Çölümdə, düzümdə, dağ-daşımda sən.
Qocalıb gəlmişəm indi qapına,
Məni tanımazsan bu yaşımda sən.

- deyən şair isə mətləbə birbaşa üz tutub, sözü birbaşa deyir. Məramı acı da, şirin də olsa öz ilhamının və istedadının gücü ilə hopdurur adama. Onda uzaqlara getməyə, xəyallara baş vurmağa lüzum qalmır. Çünki sən canlı şahidə çevrilmisən. Görürsən ki, şeirin müəllifi həyatının hər yerində , eləcə də gəncliyində və bugünündə sənin yanında olub, səninlə olub. Baxmayaraq ki, sən onu görməmisən. Bəlkə də görmək istəməmisən. Hər iki məqamda şairin bircə qibləsi, bircə and yeri olub, o da sənsən. Yer öz oxu ətrafında fırlandığı kimi o da sənin ətrafında fırlanıb. Lakin:

Bu səhər yenə də mənsiz açıldı,
Sən öz tellərini say ki, gün keçsin...
Sayıb qurtarmağa səbrin çatmasa -
Sinənin üstünə yay ki, gün keçsin!..

Deməli, görmədiyin və yaxud da görmək istəmədiyin aşiq sənin səhərinin açıldığını, bu açılan səhərdə pəncərə önündə dayanıb saçını darağa tapşırdığını bir addımlığında görür, izləyir. Hətta sənin darağın dişindəki tellərinin sayı da onun nəzərindən qaçmır. Sən isə öz aləmindəsən. Sənin aləmin onun and yeridi, ümid yeridi. Və bu həm də o deməkdir ki, sən görməsən də, mən görürəm, özümü sənin pərvanən kimi, sənin kölgən kimi, sənin çiyin daşına çevrilirəm. Çox da ki:

Sinəmə sağalmaz yara vurmusan,
Yoxuşlu yollarda məni yormusan.
Məhəbbət ünvanlı yuva qurmusan
Ruhumda, canımda, yaddaşımda sən.

Görürsənmi, vurduğun yaraya, qurduğun yuvaya yollarda məni yormağına, özündən uzaq tutmağına baxmayaraq, sən özün də bilmədən mənimləsən, məndəsən. Həm ruh kimi, həm xəyal kimi, həm də varlıq kimi! Bu, şairin indiki məqamda aşiqin həm etirafıdı, həm də yaşadığını daha doğrusu ona yaşadılanı sərgiləməsidi. Etiraf sənin onda olmağındı, sərgiləmək sənin ona yaşatdıqlarındı. Bu iki nüansı bir bəndə yerləşdirmək, bir fikrin tamlığına çevrilmək isə bir az da geniş anlamda desək, sevgi monoloqu etmək artıq şairin qüdrətidi.

Həmin o gerçəkliyin, reallığın labirintində bir pıçıltı da boy verir. O pıçıltı başqa bir sevginin başqa bir müstəvidə gəzişməsi, özünü əyləndirməsidi, gerçəkdə isə bu "əylənmək" sənin gününü keçirməyin o keçən günün içərisində də mənim sevgimin unutdurulmasına cəhddi. Amma bu baş tutan cəhd deyil. Çünki:

Bu həsrət səssizcə qurubdu duzaq
Yollar baxışları salıbdı uzaq...
Biz nədən danışaq, biz harda susaq -
Olsun son ümidə pay ki, gün keçsin...

Hə, görürsənmi, əslində siz də görürsünüz ki, əvvəldə dediyim reallıq, sevinc və kədərin ömrümüzə hopması, bizimlə sona qədər yaşaması, yol getməsi gerçəklikdi. Bu gerçəklik bəzən əlacsızlıq, ümidsizlik də xatırladır, göstərir adama. Düşünürsən ki, bitdi hər şey, qurtardı. Az qala asilik də keçir içindən, seviyə də, həsrətə də, özünə də nifrət edirsən, yamanlayırsan. Bir daha onlara üz tutmayacağına əminlik gətirirsən dilinə!.. Lakin bu əminlik bir xatirənin, bir xəyalın, bir yuxunun təsiri ilə unudulur, silinib gedir. Səbəb də sevginin lap dərində, bütün varlığında hakim olmasıdır. Bütün varlığa hakim olan isə yuxulu mələkdir. Toxunanda oyanır. Və sən nə qədər desən ki:

Sənə qovuşmağa yoxdur əlacım,
Ömür xərcləməkdə boldur xəracım...
Adiləm ,ağarıb o qara saçım -
Dumanlı sevdasan ağ başımda sən.

Gördünüzmü, mənim dediyimi şair də təsdiq elədi. Saç ağarsa da, o ağaran saçların özündə də, o döyünən ürəkdə də, o xərclənən ömürdə də ümidsizlik heç nəyə nöqtə qoya bilmir. Başda olan sevda ürəyin ritminə bir növ dəstək verir. O çırpıntılar gözləmədiyin, istəmədiyin anda xatirə dəftərinin bir vərəqini oxudur sənə. Sən oxuduqlarının işığında öz-özünə deyirsən:

Oğul istəyirəm dərdi yeridə,
Yuyub göz yaşında, asa şəridə!..
Ruhum uzaqlarda, cismim bəridə -
Sayılsın həftələr, ay ki, gün keçsin!..

Hə, bu da mən, öz məntiqimi ürəyimin təsəllisinə çevrilmişəm. Düşünmüşəm ki, uzaqlarda olan ruhum yaxında olan cismim qədər səninlə bərabərdi. Siz bir vahidə, bir ürəyə, bir ünvana çevrilmisiniz. Bu çevrilmə ötən ayın, keçən günün hər anında sənə dediyi kimi, mənə də deyir, sənə pıçıldadığı kimi, mənə də xatırladır.

Və beləcə özümüzü sözlə, xəyalla, yuxuyla, eləcə də xatirəylə ovudur. Ovuna-ovuna da ömrümüzü ovuduruq. Ovunan ömrümüzün içərisində sevgimizin səsini, nəfəsini həm yaşayırıq, həm də yaşadırıq. Çünki Sən və Allah yer üzündə mənim üçün mütləq hakimsiniz, and yerisiniz.

Həm sevgimə, həm də varlığıma. Barəmdə necə, nə düşünməyinizdən asılı olmayaraq, bilirəm və bildirirəm ki, sən elə mənsən, mən də sən. Gözlərindən oxuyuram, sən bunu lap deməsən...də!

***P.S.** Sizinlə dərdləşəndə fikirlərimin İSTİNAD yeri dostum Adil Cəmilin "SƏN" şeri oldu!..*

Əbülfət MƏDƏTOĞLU